

Magyarországon 2004-ben jelentek meg az első személyes bélyegek, külföldi mintára. De nem is gondolnánk, hogy **a világ első személyes bélyege már 1860-ban** elkészült New-Brunswickban. *Charles Connel* postamester rendkívül hiú emberként nem átallott a saját arcképével ellátott bélyegeket nyomtatni. A városka a mai Kanada területén található, ám a XIX. században Anglia része volt, így a „Black Penny”-ről jól ismert Viktória királynő portréjának kellett volna a bélyegeken szerepelni. Az ötcentes névértékű Connel-féle bélyegekből hatalmas botrány kerekedett és az önimádó postamestert azonnal menesztették és a bélyegek nem kerültek forgalomba. A postamester a lányára

hagyta az elkészült bélyegíveket, akitől a világ számos kiállításába került belőlük.

Az ismertetett bélyegcsodák budapesti Bélyegmúzeumban megtekinthetők. Nemrég új tárlatok kerültek elhelyezésre. Remélem sikerült kedvet csinálnom egy látogatásra.

Felhasznált irodalom

- *Halász Alexandra*: Különleges ritkaságok, Postás 2005 december 20.
- Különböző Internet források: www.posta.hu, www.belyegmuzeum.hu

Szakirodalmi csemegék az elmúlt századokból

Tallózás folyóiratokban

19. rész

A száz évvel ezelőtti magyar papíripart bemutató statisztikák után a száz évvel ezelőtti miniszteriális világba nézhetünk bele ízelítőként a következő cikk jóvoltából és láthatunk egy kis magyar érdekegyeztetést a régi időkben:

A magyar gyáriparosok országos szövetsége és a földmivelésügyi minster.

A gyáriparosok országos szövetsége február 12-én tartotta meg ez ideig (második) rendes közgyűlését. Az igazgató választmány ez alkalommal előterjesztett beszámoló jelentéséből bennünket az a rész érdekel, mely a cellulóze és papírgyárak anyagbeszerzésével foglalkozik és a mely panaszt emel a földmivelésügyi minster, mint a kincstári erdők legfelsőbb intézője ellen. A jelentés a következő sérelmeket sorolja fel:

A szövetség felterjesztést intézett a földmivelésügyi minster úrhoz, azzal a

kérelemmel, hogy tegye lehetővé a papír- és papíryanagygyáraknak a nyersanyagok az eddiginél könnyebb módon és nagyobb mérvben való beszerzését. Ez idő szerint ugyanis a legtöbb papírt cellulózéból gyártják, melyben a nyersanyagot a lúccs és jegegyenyefenyő szolgáltatja. Fontos érdeke tehát a papírgyártásnak, hogy elég és elég olcsó nyersanyag álljon rendelkezésére: már pedig a legtöbb papír- és papíryanagygyár olyan vidéken van, melynek környékén kincstári erdők terülnek el, azoknak fáját vágásonként, nyilvános árverések alkalmával rendszerint a fakereskedők veszik meg az összes eladásra kerülő fát, melyet aztán a papírgyáraknak tőlük kell megvásárolni, természetesen drágábban. Úgy de a papírgyárak csak a 29 cm-nél vékonyabb fát használhatják, ilyen pedig aránylag kevés van az eladásra kerülő vágásokban, a papírgyárak tehát nagy kockázatot vállalnak magukra, amikor az ilyen egész vágásokat megvásárolják s a dolog vége rendszeren mégis csak az, hogy kénytelenek

a nyersanyagot a fakereskedőtől – búsás haszon concedálása (átengedése) mellett – beszerezni. Az osztrák papírgyárak tehát nagy előnyben vannak a mieinkkel szemben, mert ott az erdők túlnyomó része magántulajdon, ők tehát szabad kézből veszik meg a szükséges nyersanyagot, tetszés szerinti mennyiségben. Erre való tekintettel a szövetség arra kérte a ministert, hogy a kincstári erdőkben döntött fákból a 29 cm-en aluliakat válogattassa külön, s ezeket a papírgyáraknak adassa el nem árverés útján, hanem szabott áron.

Második kérelme az volt a szövetségnek, hogy a papírgyárakat környező kincstári erdők luc és jegenyefenyő fájának döntési fordulóját a most divó 100 évről 50, sőt 30 évre szállítsa le a miniszter, a mi a kincstári erdők haszonhajtóságát csak fokozná, tehát nemcsak hogy ezeknek kárt nem okozna és a kezelést sem nehezítené meg, hanem egyenesen előnyt biztosítana papírgyárainknak, melyek már ma is 220 – 250 000 köbméter nyersfát dolgoznak fel és a melyekre nézve az elégséges és olcsó nyersfabeszerezés egyenesen létkérdés.

A földmivelésügyi miniszter azonban elutasította a szövetség hozzája intézett kérelmeit, dacára annak, hogy azokat a kereskedelemügyi miniszter is pártolta, azzal a megindokolással, hogy egyetlen egy iparág kedvéért nem változtathat a rendszeren, a mivel mások jogait, vagy legalább igényeit sértenie kellene. Így például a fakereskedők érdekeit okvetlen csorbítaná a rendszerváltoztatás, úgyszintén az építőipar és a kisipar érdekeit is. A nyilvános árverés rendszertől pedig azért nem állhat el a miniszter, mert azt a törvény egyenesen megköveteli. Azt azonban igéri a miniszter, hogy indokolt esetekben szóbeli árverést fog elrendelni, hogy a papírgyáraknak segítséget nyújtson faszükségletük beszerzésében.

A magunk részéről csak azt óhajtjuk e tárgyra vonatkozólag megjegyezni, hogy

mikor papírgyáraink százezer koronára rúgó nyereséggel dolgoznak és tekintélyes osztalékot fizetnek részvényeseiknek (lásd a brasói gyárnak és turócszentszántmártoni fiókjának, valamint a rózsahegy gyárnak évi zárszámadásait), akkor talán még sincsen oka ennek az iparágaknak a jajveszékeltésre.

Ezt nem azért említjük meg, mintha sajnálnánk tőlük munkájuk gyümölcsét, hanem azért, hogy ha nekik jól esik a haszon, hát ne sajnálják ők se a közvetítő kereskedelemétől. Ha már van közvetítő kereskedelem, - és pedig kell hogy legyen és nem nélkülözhető – hát ennek munkája és tőkéje épügy kell hogy hasznot hajtszon, mint akármelyik iparágak a maga befektetett tőkéje és munkája.

Szerintünk a földmivelésügyi miniszter helyesen cselekedett és ha a gyárosok országos szövetsége jelentéseinek végén azt mondja, hogy a miniszter határozatába bele nem nyugszik és az ügy előmozdítására ezentúl is, sőt fokozott figyelmet fog fordítani, részünkről alig jósolhatunk fáradozásainak nagyobb sikert, mint amekkorát eddig elért.

(Magyar Erdész, 4. 23. sz., 1905. márc.1. 394-395.p.)

Figyelemre méltóan gyorsan reagált a Magyar Erdész a történetekre. A természetvédők lelke még most is biztos megmelegszik, látván, hogy továbbra is engedték a luc- és jegenyefenyőket 100 évig élni.

A Magyar Gyáriparosok Szövetsége igen szívósan lobbizott ebben a kérdésben, mert az Erdészeti Lapok 49 évfolyamának 13. számában, 1910. július 1-jén szinte ugyanazzal a szöveggel fordultak a kereskedelmi és földművelésügyi miniszterhez báró Hatvany József igazgatósági tagot megbízva az ügygel. Vajon mikor és kinek az érdekei győztek?

Tarján Ferencné